

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Herma[n]ni buschij pasiphili Ser||mo: Colonie in celebri
Synodo ad cleru[m] dictus: conti||ne[n]s accurata[m]
exhortatione[m]: ad studiu[m] sacre scripture**

Busche, Hermann von dem

[Köln], [1509]

VD16 B 9946

De diui[n]o[rum] hu[m]anoru[m]q[ue] cognit[i]one. Et an ea ex ph[...]
h[...] p[er]fecte possit. Caput. j.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31464

eple. Preterea ad Timotheū. ij. ad Titū. ad Philemonē. ad He-
 breos singule. his subiūgit Actū aplicoꝝ liber vnicus. Deinde
 septē adscribunt eple: q̄ canonicē dicunt: q̄b addit̄ in calce Apo-
 calypsis: ip̄m q̄dāmodo sacre bibliothecę agmen cogit. Nec no-
 ui testamēti scriptura: hec euāgelica doctrina nimirū iā Helim ē
 illa ex plurima densitate palmarū amena: z. xij. aplicis fontib; ir-
 rigua: e quib; deriuatę aque: toti mūdi (vt inq̄t Hierony.) siccit̄
 tatē rigāt: q̄b; nihil amaritudinis inest: nihil myrre: e q̄b; absq;
 scrupulo bibi: absq; vlia (vt inq̄t Origenes) difficultate potat.
 Noꝝ itaq; legis: siue testamēti vtriusq; libꝝ (vt iā paulo ante
 etiā dixi) licz diuersa q̄dam narrare videant̄ interdū: z a diuersis
 scriptozib; editi existāt. eadē tñ sacramēta sunt oīm. Om̄es vnuz
 agnū: Jesum ch̄m dñm n̄m: coronas suas p̄stratis vultib; of-
 ferētēs: adorāt. Om̄es diuersis q̄dē narratiōib;: veluti p̄ diuersi
 gn̄is prata fragrātia: vno tñ sp̄ritu: nos ad illū felici beatoq; cō-
 pendio pducūt: q̄ in cātico dilectę sue sp̄sē: hoc ē: fideli aīe dicit.
 Ego flos cāpi: z liliū pualliū. Tanta ē inquā oīm vtriusq; instru-
 mēti libꝝ p̄sonātia: tāta cōcinnitas: vt ob eā tā p̄petuā: ingēq;
 inter se p̄cordiā: nō libꝝ: sed vn̄ liber esse cūcti dicant̄. iuxta illō.
 In capite libri scriptū est de me. Et p̄fecto si vlla: vel minima: re-
 pugnātia in sacris libꝝ ostēdi potuisset: tot p̄sertim p̄his genti-
 lium: ad hoc vnū opus infestūssimo animo: om̄ia industrie: z sol-
 lertie sue vela laxantib;: nimirū ostēsa aliquādo fuisset. Sed mē-
 dacij veritas argui nō potuit: nec p̄figari ab aduersarijs quātū-
 vis ānitentib;: sed potius (vt Esdre verbo nūc vtamur) Iniqui
 om̄es filij hominū: z iniqua illoꝝ opa: z nō est in ipsis veritas: et
 in sua iniquitate peribūt. veritas autē manet: z inualescit: z viuūt: z
 obtinet in secula seculozū. Veritas inquā que dicit. Accipite dis-
 ciplinam meā: z nō pecuniam: doctrinā magis: q̄ aurum eligitē.
 Hunc ad sacre scripture vtilitatē transeamus: quā statuo (vt di-
 xi breuiter) in humanarū diuinarumq; rerū cognitiōe: celestium tu. vtilitate
 et eternoꝝ bonoz p̄missione: omniūq; tēporaliū aduersitatū cō-
 solatione. De diuinis: z humanis reb;: velut iudices decernere: De diuioꝝ
 hanc p̄fessionē suam esse: mundani p̄hi: olim nō arrogāter solu;: hūanoꝝq;
 sed etiā (vt mihi videri solet) falso gloriati sunt: quū interim vtre cognitiōe.
 q; hoc est: tam humane: q; diuine ignorarent̄ ab illis. An alicui Et an ea ex
 satis explorate videbunt̄ res humane: qui hoies semp̄ fuisse: so-
 la coniectura docuerit magis: q; vllō certo argumento euicerit: fectē possit.
 Quāto ergo hec scriptura certū nouit res hūanas: q̄ haud q̄q; Caput. j.

dubie mihi et vacillater: sed affirmate et p̄stater d̄t primū hominē
de limo terre: p̄ditore deo formatū ad imaginē: et similitudinē ipsi⁹.
An illis poterit de reb⁹ hūanis recte credi: q̄ quū in opatōe vir/
tutis: summū bonū esse decernūt: nullū tñ aliud: nisi hui⁹ calamit/
tose: lachrymoseq; vite bonū norūt: Quāto ergo verius hec do/
ctrina: res humanas extimat: q̄ hortat nō in hac vita: nos figere
spes nr̄as: cui⁹ dies pauci sunt et pessimi: sed ad futurā potius oīa
nostra studia: cogitatioesq; extendere: An inquā illos putē plene
hominis p̄ditionē vestigādo assecutos: q̄ et si anime immortalitatem
scire se ostēdant: vbi post mortalis hui⁹ corpis solutionē: et q̄ de/
mū sorte victura sit tamē ignorāt: Quanto ergo sacra pagina: de
reb⁹ hūanis mihi exploratius loquit: q̄ nihil firmi esse: nihil certi
boni in hac vita palā pfatur: q̄ oīa bona: oīa p̄mia mea in futura
vita mihi reposita esse ostendit: eoq; me desideria mea: vota mea
oīa dirigere atq; trāsmittere iubet. Hanc vero vitā: t̄ps pegrina/
tionis: t̄ps lachrymarū: exilium: vmbzā: fumū: somnū appellat.
Dīa p̄terea plena insidiarū: plena discriminū: plena laqueoz esse
mihi fideliter insinuat: atq; ideo vel vni⁹ momēti p̄tulo: securū
esse vetat. Cōtra vero semp vigilantē: sollicitū: suspēsū: puiduz
esse monet. Et nūc vt diligentē: ac rerū suaz satagentē patrēfamī/
lias: furē nocturnū timere: nūc vt prudentē p̄ginē cū oleo sc̄toz
operū: in media nocte hui⁹ tenebrose vite: sp̄si mor̄ ad futuri ad/
uentū timide p̄stolari. Ne si forte impatus: cū extincta lampade: et
fortū sc̄tificationis oleo lumē nō habēte: illi occurrero: a nuptijs
eius (q̄ abominor verbū) in eternū excludar. Quid hac vtilius
scriptura: q̄ me tot instruit exēplis: tot erudit monitis: tot fragili/
tatis mee admonet locis. Que mihi supbo d̄t. Quid supbit ster/
cus et cinis: Multiplicati diuitias p̄ fas et nefas. Melius ē inq̄t
parū cū iusticia: q̄ mlti fruct⁹ cū iniq̄tate. Arrogati d̄t. Abomia/
tio d̄ni est oīs arrogās. Cōuersum aut̄ ab hac veritate: ad mun/
danas fabulas (voco aut̄ fabulas quicqd̄ extra vnā hāc scriptu/
rā est) his increpat. Cor sapiētis q̄rit doctrinā: et os stultoꝝ pasci/
tur impitia. Auaro ingerit. nihil iniquus: q̄ amare pecuniā. Im/
memori fragilitatis humane: et in p̄speris (vt fere euenit) sui obli/
to: exertissima p̄ Esaiā voce clamat. Dis caro fenū: et oīs glia q̄si
flos agri. Qd̄ si altius p̄penderēt q̄dam: q̄ nūc auro coruscāt: ar/
gēto: gēmis: purpura fulgēt: et stipati famuloꝝ gregib⁹: p̄ humilē
plebē sublimes incedūt: p̄cul dubio: de ista pōpa imodica: et va/
na diuitiarū iactātia: aliqd̄ saltē minuerēt: cogitantes se esse ber

bam feni: gloriã vero hãc tẽporariã agri flosculũ: tãtulo hore mo
mẽto decisurũ. Et pfecto incertũ: ac fragile nimũ e hoc vite mu
nus. Malignũ vero z breue (vt verissime inq̃t Plini⁹) in his eti
am: q̃b largissime ptingit vniuersuz vtiq; cui tps intuẽtib⁹. Quid
q̃ estimatiõẽ nocturne q̃etis: solũ dimidio quisq; spacio: vite sue
vuit: pars eqna morti silis exigit: aut pene si non ptingat q̃es: re
putent mō infantie anni: q̃ sensu carẽt: z senectẽ in penam viua
cis. Tot p̃terea piculoz genera: tot morbi: tot met⁹. Ecce vobis
qui hãc vitã diligitis. Ite nũc: z in ea vobis certã spem ponite fe
licitatis. Cui⁹ dimidio spacio: mortuis silis iacem⁹. Alterius di
midij: spacio pene dimidio: aut infantia desipim⁹: aut senectã de
ficim⁹. Medio aut vite cursu: q̃ exoptatissim⁹ nobis: ptingere p̃t
periculis circũfundimur: morbis vexamur: metu exaiamur: curs
tabescim⁹: z veluti cruẽto vulturis rostro assidue exedimur. Vñ
tãta hec cecitas: tãta ignorãtia veri: obrepit hoĩb⁹ ch̃ianis: fili
is lucis: Vaud dubie oĩs mali: nobis radix z caput hinc existit:
q̃ nolim⁹ scire nos ipsos: senũ sum⁹: z nos deos sempiternos ar
bitramur: hemerobij flosculi sum⁹: z nobis imarcessibiles vide
mur. Alius nouas possessiones in dies veterib⁹ agglutinat. Ali
us alia sup alia eccliaistica (vt vocãt) bñficia: z in etate decrepita:
rome strẽnuus litigator: adhuc cumulat. Ali⁹ insanas edificioz
substructiones inchoat: z vt Nabal carmelus: horrea sua facere
maiora cogitat: q̃si adhuc multos ãnos beate hic: z molliter actu
rus: quũ p incertissimo habeat: vtrũ sit ad primã vsq; horã sup
uictur⁹. O verissimũ dictum psalmographi. Uniuersa vanitas
oĩs hõ viuẽs. Qd̃ beat⁹ Hieronym⁹: ad Barcellã testat de his
pprie: z peculiariter dictũ: q̃ vane p̃turbant amore diuitiaruz: in
quas sicut bellue cece inhiat: sine fine cupiẽdi z p̃gregãdi: thesau
rizantes sibi in terra: z ignorãtes cui p̃gregent eas. Nequa q̃ hec
fierent: si sanctorz poti⁹: q̃ alioz vestigia secuti diligẽter et sollici
te animo repeterem⁹ q̃tidie: q̃ sit breue om̃e tps hoc: ad eternita
tẽ p̃patũ. Hoc assidue p̃nceps patriarchaz sc̃tus Jacob cogita
uit p̃inde hãc memorabilẽ vocez misit: pauci z pessimi sunt dies
mei. Hoc idẽ Dauid p̃phetico spũ: q̃ regno beatior: vbiq; pre se
tulit: z p̃terea dixit. Dies mei sicut vmbra declinant. Qd̃ si nos
etiã cogitarem⁹ sedulo: nec potẽtia erigeremur: nec diuitijs incu
baremus: nec felicitate vlla terrena letaremur: oĩa (vt in Ezechiel
cõmentario: inq̃t Hiero.) cito auferẽda noscẽtes. Ut igit hũc lo
cum iã semel finiam⁹. Si aut qd̃ homo: z ad quẽ finẽ p̃ditus sit:

blasphemus magis enim de
tra. vide hiero. t. 9
sile. ayform.

perfecte ipsi scire optamus: qua utiq; sciētia: nulla ē nobis eque
necessaria: nō ex phis pfecto: aut secularib; libris: sed ex eruditio
ne canonica: sacraq; literatura omīno discendū est. Que sicut so
la pfecte hoīs cōditionē explicat: ita multo magis sola ē diuinor;
capax: quoz studiū z p̄tinua agitatio: tm̄ opep̄cium facit: vt sit
pene deū fieri diuina meditari. Unde sanct⁹ David: merito: qui
scrutan̄ testimonia hec: beatos vocat: z q̄ plurim⁹ semp ē in ore
meo: diuus Hierony. Q̄ inq̄t hec diuina cogitatio: q̄ augusta: z
q̄ vite plena ē. Q̄ quātū ip̄m hominē ad om̄e studiū p̄bitatis ac
cendit. Q̄ quātū illi maiestātē sui p̄mendat creatoris. Si p̄tutes
adamam⁹: in hac scriptura vniuersum virtutū agmē: agnoscit.
hic fides: spes: charitas. hic iusticia: patientia: benignitas: boni
tas: lōganimitas: māsuētudo: modestia: p̄tinentia: castitas: cete
re q; amabiles virtutū oīm species turmatim (z nusq; meli⁹) spe
ctant. Si vita beata q̄ritur: sola hec scriptura viā: vel potius vie
cōpendiū mōstrabit: imo nobis ip̄m electoz ducē dabit: q̄ clau
sus in hoc libro vite: a rimantib; illū studiose reperit. Hic illum
reppit utiq; (monstrāte philippo) regine Candacis sanct⁹ eunu
chus: q̄ quū Esaiā p̄betā legēs: verba dñi cogitatione p̄ciperet:
lingua volueret: labijs p̄sonaret: ignorabat tamē eū: quē in libro
nesciēs venerabat: venit philippus (vt inq̄t Hieronym⁹) z ostē
dit ei iesum: q̄ clausus latebat in litera. Infelix homo: q̄ cōstitut⁹
in medio deserto Syn. id est: in medijs seculi hui⁹ tētationib;: z
militaturus aduersus infernalē Amalech: nō habet Iesus electo
rū ducē: cui⁹ fiducia septus: armatura munit⁹: ignita aduersarij
tela repellat. Queram⁹ igit nobis sollicitē hunc inuictū ducē: p̄
quē impiū supemus Amalech: z q̄ramus eū in hac scriptura: nō
in auri neq; argēti metallis: q̄ ipsa sunt arma nocētissima: aduer
sarij nostri: q̄b; ille (heu timeo) multos iesu sanguine signatos: iā
veteranos milites opp̄ssit incautos: z infandis gehēne supplici
is: mācipauit p̄petim cruciādos. Eant itaq; sacerdotes Christi:
et seui Amalech pestiferis insidijs vltro morituri sese p̄mittant.
Hoc auctoritate scripture fret⁹ cōfidenter dico: qui aurū z argē
tum auidius seq̄tur Iesum ducē amittit: z dirū Amalech: sub q̄
infeliciter pereat deceptus inuenit. Quāto igit satius fuerit ibi
Iesum querere: vbi eū Eunuchus ille repperit: nō utiq; in ethy
opico auro sue regine eū repperit: qui aulam regiā tunc dereliq̄
rat: sed inuenit illum in sacris literis: quas etiā (tant⁹ amor legis
diuineq; sciētie fuit) in vehiculo tū sedens studiose lectitabat.

Ducem ad patriā: duces ad beatitudinē: dixi latere: et inueniri in
hac scriptura. Sed ut dux esse noster velit: opus ē eius volunta-
tem nobis studio indefesso exequi. hoc est: fugere sollicitate: que il-
le oderit: et impata illius sedulo perficere. Sed quō tandem sine sa-
crarū literarū assidua meditatio: quid illi placeat: quod contra dis-
pliceat: cognoscere perfecte valeam: apud memetipsum (que mea ē
obtusitas) intelligere perfecto nullo modo possum. Non possum in-
capere intra memetipsum: quō nequissimi Sathane profundā foueas
in dēsissimis tenebris cauere absque lucerna: sancti spiritus igne suc-
censa: quea. Opus est (ni fallor) ingenti lumine: ut omnes insidio-
sissimos illi laqueos securus euadam. Vnde fraudes: mille nocen-
di artes habet: nusquam a piculo tuti ingredimur sine hac lucerna
verbi dei. Hec nobis ciuitas hostis insidias late detegit: etiā il-
las: quas occultissimas pretereuntibus nobis struxit: ostendit: habet
etiam complures laqueos Sathan tam recōditos: tanque subtiles: ut
etiā oculatissimos sine hac lucerna fallere possint. Quis crederet
in hostes bello subactos: misericordiam posse aliquando fraudi esse
victori: apud deum. Et tamē ita legimus in historia regum populi Isra-
el Saul et Josaphat reges: dei offensam: huiusmodi pietatis ope icur-
risse. Quid minus credibile: quam nece et parricidio suorum: deo se gra-
tificari posse. Et tamen fides scripturarum manifeste docet: phinees: et
Leui filios: gratiam dei et cognatorum et propinquorum cedere meruisse. Quod
necessarium eēt ne hanc lucernam vix vix de manu reponerem: quod se-
pe nobis sagacissime ostendit: aliquid eēt peccatum: quod nullum nobis videtur
esse peccatum. Eo nunc veterum est prohibere: ut non peccasse nos putem
nisi ipsis altaribus admoliti impias manus fuerim: nisi omnia sacra: omnes
que ceremonias polluerim. Et audemus nobis ipsis: per se adulan-
tes dicere quod die Sufficere si non maiora: et enormia quam peccata per-
petrem: facile veniam eēt minoribus delictis. At istos Hieronymus sua gra-
uissima auctoritate acriter profutat dicens: eos dum aiali sapientia animos
suos occupat: spiritalem intelligentiam et noticiam diuine legis ignorare. Sed
iam parum et illud quam. An nihil insit omnino piculo: nihil mali: si di-
uinam legem: sacerdos somniculose negligat: aut etiā fortasse penitus
ignoret: quales vereor: ne multi vulgo agnoscat: et pretereuntium digitis
denotent palam in plateis: quod tamen (si diis placet) magnis presunt eccle-
siis: et quod pabulo Christi oues pascere debent: eo impium (o miseram
miseriam) ipsi pabulatores: pastoresque indigent. Quid pro deum immortalē
spei est relique: vbi ipsi duces cecorum: ceci oberrant: Vbi qui alios
spiritualis petre: aqua salutari potare debent: petram banc ipsi

¶

vbi sit ignorat. Et si quis eos sistat ad petram hanc: p̄ inestabili impetritia illa (nō em̄ p̄bet salientē vite laticē nisi sedulo percussa) p̄cutere: aut aperire vllā salubris aque venā nesciūt. Legim⁹ in Gene/si: q̄ Rebecca filia bathuelis: quū puer Abrae ad puteū nachor illi dixisset: paucillū aque mihi ad sorbendū prebe de hydria tua: r̄nderit: bibe mi dñe: quē ⁊ camelis tuis hauriā aquā: donec cuncti bibant. Hec nimirū est figura sacerdotū: q̄rū interest docere in ecclia (quā inuenio p̄ Rebecca designari) q̄ his verbis figuris admonent: quotidie venire ad puteos scripturarū: ad aquas spūs sancti: ⁊ haurire semp: ⁊ tantū etiā haurire: tantūq; aq̄s abū dare salutaris doctrine: vt cūcti cameli: hoc ē: prauī: viciosiq; oēs bibant: ⁊ quo ad eius fieri p̄t: virtutib; p̄pleant. Eodē ⁊ illud spectat: q̄ de victimis salutarib; ip̄m pect⁹: ⁊ brachiū dextrū dabatur Aaron: ⁊ filijs eius legitimū sempiternū Flā eo intelligimus interpretē diuo Hieronymo: p̄cipuā esse debere in sacerdotib; legis doctrineq; noticiā: eo q̄ sensus sit in corde: habitaculū autē cordis in pectore. Per brachiū vero: bona opa accipim⁹: in q̄b; nihil fedi: nihil p̄spiciat sinistri: ⁊ ideo brachium hoc: qd̄ accipiebāt sacerdotes dextrū erat. Sed ⁊ sepatū erat: q̄ sacerdotis opa compatione p̄tutū ei⁹ a cūctis hoīb; reliq; sepatim: velut lumen aliqd̄ a tenebris lucere debeāt. Tribuebant p̄terea: de macello p̄uato: ⁊ publico (vbi nō religio: s; vict⁹ necessitas spectabat tm̄) tria alia adhuc mēbra sacerdotib; brachiū: de q̄ dictū iam ē: ⁊ venter: q̄ recordent̄ momētanea gule blādimēta: in secessum p̄ici: et ob eā rem: mentib; deo p̄secratis: ea q̄ stercois sine p̄dēnentur: esse relinquēda luxuriosis: quoz deus v̄ter ē: ⁊ glia in cōfusione eoz. Tertiū mēbrū maxilla erat: q̄ (vt idē Hiero. docet) eruditū sacerdotē: eloquentēq; esse debere significat: eaq; doctrina: ⁊ eloquētia. s. in maiorib; sacerdotib; hoc ē: p̄latis: p̄cipue desiderāt: quo videlicet scientiā fidei: nō sine ornamēto sensuum: ⁊ adsertionū fulgore depromāt: vt inq̄t Origenes: qd̄ auree lamine (de q̄ Leuitici. viij. refert) p̄tificis capiti ip̄positus designat ornatus. Nō puto aut̄ nūc valde erigendū a nostris sacerdotib;: vt eloquentes sint: cū quoz bona p̄te satis p̄clare agerēt: si modo grāmaticā nō penit⁹ ignorarēt. Sacerdotes certe ipsi sunt q̄ (vt legit̄) in mensa cū p̄ncipe sedēt. Quapropter hos oporteret vtiq; intelligibiler intelligere: oēm sermonē sacre illi⁹ mēse: iuxta pabolā Salomonis dicētis. Quū sederis vt comedas cū p̄ncipe: diligēter attende oīa: q̄ sunt posita ante faciē tuā. Sacerdotes sunt: q̄b; d̄.

Vos estis sal terre: hoc si infatuatū fuerit: foras p̄icif in tantūq̄
perdit nomē dignitatis: vt nec in sterq̄linio q̄dem vtile sit: q̄ alio
qn credētiū solēt arua p̄diri: 2 sterile aīarū solū pinguescere. Sa
cerdotes sunt q̄b̄ d̄r. Vos estis lux mūdi: q̄ illoz sit ip̄imis ha
bere sciētiā dei. Si ergo hi q̄ lux alioz vocant tenebre fuerint: et
sanā doctrinā ignorauerint: ipse cogitate tenebre: quāte erunt.
Saluator n̄r (vt in Matthei euāgelio legit) se tētantib; saddu
ceis. Erratis inq̄t nesciētes scripturas: neq; virtutē dei. Q̄ Die
rony. exponēs p̄terea inq̄t errāt: qz scripturas nesciūt: 2 qz igno
rāt scripturas: p̄sequēter nesciūt p̄tutē dei. Si igit̄ ignorātia sc̄p
turarū facit errare: 2 deinceps q̄z virtutē dei nescire: nō videt̄ du
bitandū: qn scripture noticia sit sacerdoti maxime necessaria: ne
errādo virtutē dei. i. Jesum ch̄m: aliq̄n p̄ ignorātiā infelix neget
Tropologicē: iuxta Gregoriū cecus intelligit̄: q̄ sup̄ne lucē p̄tē
plationis ignorat. Un̄ annotādū: cecū aīal esse sacerdotē indo
ctū. Ignorātia: vt Leo inq̄t Si in laicis videt̄ intolerabilis: qn
to magis in his q̄ p̄sunt eccl̄ie: nec excusatione ē digna: nec venia
Nō toleret ergo in se Achis regnū: sacerdos d̄ni: hoc ē: ignoran
tie: 2 erroris ip̄erū nō foneat sacerdos ch̄i: ne ipse nimirū ver
David: corā illo mutet aliq̄n vultū suū: 2 abeat ab eo: ignoratus
qz p̄dēnet ignorantē. Hec illa ē fames (vt opinor) quā inualescē
tē sup̄ terrā viri sancti magnope fugerūt. Sic orta iterū fa
me: p̄ter illā porē: q̄ facta narrat̄ tp̄ib; Abzabe: abijt ad Abime
lech regē palestinoz: i gerara sanct̄ Jsaac. Liquec igit̄ famē hāc
hoc ē: diuine legis ignorātiā: velut tabificā aīe pestē: viros sc̄tōs
refugisse semp: atq; vitasse. Quare etiam haud facile inuenias in
scripturis diuinis: qz Jacob: aut filios eius. i. iustos hoīes (sicut
de egyptijs d̄r) fames opp̄sserit. Que: quū de sanctis loquūtur:
famē dicūt inualuisse sup̄ terrā: nō sup̄ eos: Quū autē de iniustis
agūt: ipsos dicūt fame opp̄ssos. Iusti igit̄ 2 sancti viri aīam: non
affligit̄ hec fames: sed terrā: hoc est: hoīem terrena: 2 nō q̄ sursum
sunt sapientē: arctat: atq; angustat hec feralis inopia: quā ventu
rā vltimis tp̄ib; sup̄ terrā: q̄dā p̄betarū sermone neutiq; obscu
ro ita p̄dixit. Ecce dies veniēt d̄r d̄ns: 2 emittā famē sup̄ terrā: nō
famē panis: neq; sitim aq;: s; famē audiēdi verbū dei. Utinā; hec
nō dixerit p̄beta ille de dieb; p̄sentib;. Utinā nō sint 2 terra nūc
sacerdotes ipsi: patietes famē verbi dei: legis mādata nō audien
tes: correptiōes p̄betarū nesciētes: p̄solatiōes aplicas: euāgeli

2

2

cāq; medicinā ignorātes. Nō sint igit̃ speculatores ceci sacerdo
res: nō sint lucerne caligātes absq; lumie. Lucerna em̃ si sup can
delabrū posita: nō luceret his: q̃ sunt in domo: idigna sane videre
tur: q̃ poneret̃ ibidē. S; digna magis: q̃ p̃tinuo frangeret̃. De
minerit̃ igit̃ sacerdotes: z p̃cipue maiores illi: q̃ p̃sunt: vt habeāt
oleū scripturarū: qd̃ luceat his q̃ sunt in familia dñi: ne forte gra
uiter irat̃ aliquñ dñs: arreptos de cādelabro: hoc ē: ex alta ista: et
sublimi dignitat̃ specula (ad quā ipudēter subreperūt) p̃cipites
affligat eos ad terrā mortuoz: q̃s erat factur̃ heredes: habitato
resq; terre viuetiū. Formidēt inq;: hāc ne p̃tingat qñq; ipsos au
dire horrēdā exprobrationē. Lac p̃sumitis: z lana vos tegit̃: z qd̃
crassuz ē interficit̃: z oues meas nō pascitis. Qd̃ infirmatū ē: nō
cōfortatis: qd̃ egrotat: nō corrobortatis: qd̃ p̃ritū ē: nō colligat̃
qd̃ errat: nō reuocatis: qd̃ perit: nō inq̃ritis: sed insup qd̃ forte ē:
cōficitis: itaq; oues mee late errāt z disp̃gunt̃. **U**iuo ego inquit
dñs: z inq̃rā oues meas de manib; ṽris. **V**idete iā (si vacat) ṽtrū
istis pastorib; leuiter denūciat̃ iudiciū: a sic dicēte. **U**iuo ego: et
inq̃rā. hec testificatio vite (vt inq̃t Augustiñ) tanq; iuratio que
dā dei ē. Quare si sapiūt: nō p̃tēnant q̃si leue: qd̃ tā serio sibi p̃di
ctū intelligunt. **N**ec ad eos tm̃: q̃ nūc vulgo pastores noīant̃: et
in vna tm̃ aliq̃ parochia reb; diuinis opant̃. hec iā loq̃mur: **I**p
sos etiā (q̃ forsā putant: nihil opus sibi esse isto lumine: qd̃ plebi
luceat) opulētos z purpuratos **L**anonicos: **D**ecanos: **P**reposit
tos: sed qd̃ attinet p̃censere noīatim multos: ipsa religionis capi
ta ep̃os vna hic sacerdotis: pastorisq; appellatiōe p̃plector. **N**az
quos alios errātes: magis sequit̃ vulgus: q̃ quos: vt p̃latos: du
cesq; eccliarū intuet̃. **S**ūt ergo z ipsi (nisi nolūt intelligere) etiā
lucerne: supra cādelabrū posite ad hoc: vt luceāt. **Q**d̃ si mō nō fe
cerit: metuāt p̃tinuo: ne frāgant̃. **S**int igit̃ vasa sancta: vasa mū
da: q̃lia decet esse vasa ecclie: q̃ ṽtriq; illos pascit: cui ṽtriq; lacte:
et lana ferociūt: ne exacerbat̃ om̃ipotēs de⁹: in cuius manus
horrendū est incidere: tanq; vas figuli cōfringat eos. **E**t qd̃ ali
ud ipsi sunt in manu p̃potentis dei: q̃ lutū molle in manu figuli.

Ut igit̃ sanctificent̃: vt luceāt: cōparent sibi nō aurū: cuius terre
De celestiu na: nec duratura possessio est: sed oleū illius lucerne: que inq̃t **A**c
et eternoū cipite disciplinā meā: z non pecuniā: doctrinā magis: q̃ aurū eli
bonoz pro gite. **S**icut humana: z diuina: vnde p̃fectius discant̃: q̃ ex sacra
missiōe. **L**a scriptura: nihil est amplius. **I**ta vnde audiam⁹ beatā z eternam
put. ij. vitam: nobis certo z constanter p̃mitti: p̃ter q̃: ex diuinis bisce